

**Рішення спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії**

Спеціалізована вчена рада Харківської державної академії культури, м. Харків, прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії в галузі знань 02 Культура і мистецтво на підставі прилюдного захисту дисертації на тему «Жанрові типи китайської національної опери в творчості Інь Цінь» за спеціальністю 025 Музичне мистецтво 08 вересня 2023 року Чжан Юй.

Чжан Юй, 1992 року народження, громадянка КНР, освіта вища: у 2019 році закінчила Київський інститут музики ім. Р. М. Глієра за освітньо-кваліфікаційним рівнем «магістр» та здобула кваліфікацію магістра з музичного мистецтва.

Навчалася в аспірантурі Харківської державної академії культури з «30» січня 2019 по «29» січня 2023 року.

Дисертацію виконано в Харківській державній академії культури Міністерства культури та інформаційної політики України (м. Харків).

Науковий керівник здобувача: Роценко Олена Георгіївна, доктор мистецтвознавства, професор, Харківська державна академія культури Міністерства культури та інформаційної політики України, професор кафедри теорії та історії музики.

Здобувач має 8 наукових публікацій за темою дисертації, серед них 4 — у наукових фахових виданнях України:

Статті в наукових фахових виданнях України

1. Чжан Юй. «Канал» Інь Цінь як перша оригінальна китайська національна монументальна опера // Мистецтвознавчі записки / Нац. акад. керівних кадрів культури і мистецтв. Київ : НАККІМ, 2020. С. 191–195. Вип. 37. URL: <https://doi.org/10.32461/2226-2180.37.2020.221805>

2. Чжан Юй. «Великий похід китайської червоної армії»: жанрово-інтонаційна специфіка національної історичної героїко-патріотичної опери Інь Цінь // Музикознавча думка Дніпропетровщини : зб. наук. пр. Вип. 2.

Дніпро : Грані, 2021. С. 241–254.

3. Чжан Юй. Парадигма перехідності у жанровому хронотопі опери Інь Цінь «Велика хода китайської червоної армії» // Музикознавча думка Дніпропетровщини : зб. наук. пр. Вип. 22 (1). Дніпро : Грані, 2022. С. 349–361. URL: <https://doi.org/10.33287/222226>

4. Рощенко О. Г., Чжан Юй. Логіка лібретотворення «Великого Каналу. Балади Річки» – новітньої китайської оригінальної опери // Музикознавча думка Дніпропетровщини : зб. наук. пр. Вип. 23 (2). Дніпро : Грані, 2022. С. 89–101. URL: <https://doi.org/10.33287/222237>

У дискусії взяли участь голова і члени спеціалізованої вченої ради та присутні на захисті фахівці:

Муравська Ольга Вікторівна, доктор мистецтвознавства, професор, професор кафедри теоретичної та прикладної культурології Одеської національної музичної академії імені А.В. Нежданової, із зауваженнями:

1. Зрозуміло, що «велика» опера і в європейському, і в китайському варіанті має поліжанрову природу. Але, наприклад, для «великої» французької опери єднальним фактором жанру фактично виступає його містеріальна генеза (твори Дж. Меєрбера, Ж. Ф. Галеві), спрямована до духовного Преображення головних героїв. Яким, на думку дисертанта, є єднальний жанровий фактор у китайській «великій» опері?

2. Як зазначається в аналітичних розділах роботи, важливими структурними складовими «великої» китайської опери є пісня та арія. Чи можна диференціювати їх драматургічну роль в поетиці цього жанру?

3. Розгляд типологічних характеристик китайської «великої» опери в дисертації розглядається не тільки з позицій власної унікальності і неповторності, але й на рівні взаємодії оперних традицій Заходу та Сходу. В чому автор дисертації вбачає вплив західної традиції у формуванні оперних концепцій Інь Ціня?

4. В тексті роботи досить часто зустрічається термін «bel canto», причому в його італійському варіанті. В Третьому розділі дисертації фігурує

«китайське bel canto». Що має на увазі автор під цим терміном, і як традиції bel canto позначилися на вокально-виконавській специфіці «великої» китайської опери, зокрема, в творах Інь Ціня?

5. Певного пояснення потребує також інша термінологія цього жанру, в тому числі «метод дії», а також найменування структурних складових спектаклю, позначених не як традиційна «дія» або «акт», а як «гра».

Цурканенко Ірина Володимирівна, кандидат мистецтвознавства, доцент, доцент кафедри інтерпретології та аналізу музики Харківського національного університету мистецтв імені І.П. Котляревського, із зауваженнями:

1. В чому Ви вбачаєте необхідність створення новітніх китайських опер у XXI столітті? Історично було кілька «хвиль» еволюції цього жанру у XX столітті, хоча не всі вони були оновленням у звичному нам сенсі цього терміну, були й «ретроспективні» зміни. Що відбулося саме зараз, на прикладі творів, які Ви досліджували? Якщо це повернення до певних традицій, то чи є там якесь новаторство, і якщо є, то в чому воно полягає? Якщо можна, сформулюйте це тезисно.

2. Опонент розуміє, що це тема окремого дослідження, але все ж таки питання виникає хоча б як позиція для подальшої наукової уваги: чи можна говорити про вплив на автора обраних для дослідження опер інших китайських оперних композиторів?

3. Останнє питання до авторки дослідження спрямовується як до музиканта-виконавця, до співачки: яким, на Вашу професійну думку, є місце у такому строго регламентованому жанрі, як китайська опера (зокрема, новітня), виконавської інтерпретації? Або мова може йти й про інші види музичної інтерпретації?

Лошков Юрій Іванович, доктор мистецтвознавства, професор, професор кафедри народних інструментів Харківської державної академії культури, без зауважень.

Коновалова Ірина Юріївна, доктор мистецтвознавства, доцент,

завідувач кафедри теорії та історії музики Харківської державної академії культури, із зауваженнями:

1. Чи властиві китайській великій опері у творчості Інь Цінь жанрові зв'язки із китайською оперою європейського типу? Якщо так, яким чином, на Вашу думку, на жанровому рівні здійснюється взаємодія «класичної» моделі китайської опери європейського типу і новітньої китайської великої опери, презентованої у музичних драмах Інь Цінь?

Польська Ірина Іллівна, доктор мистецтвознавства, професор, професор кафедри теорії та історії музики Харківської державної академії культури, без зауважень.

Результати відкритого голосування:

«За» 5 членів ради,

«Проти» — членів ради

«Утрималися» — членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування спеціалізована вчена рада Харківської державної академії культури, м. Харків присуджує Чжан Юй ступінь доктора філософії з галузі знань 02 Культура і мистецтво за спеціальністю 025 Музичне мистецтво.

Голова спеціалізованої вченої
ради

Ірина Польська